

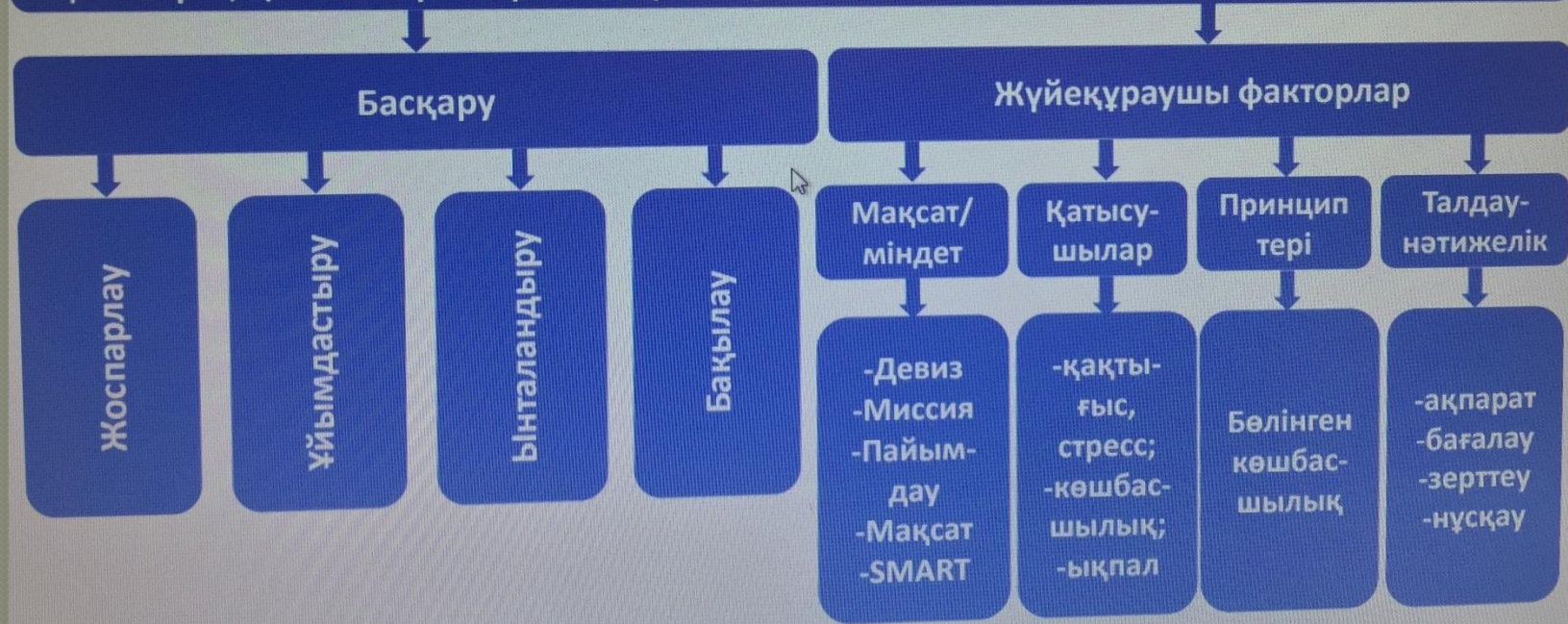
Педагогикалық МЕНЕДЖМЕНТ

Менеджмент – басшының алдына қойған мақсаттарға қол жеткізуде басқа адамдардың еңбектерін, қабілеттерін жұмылдыра білуі.

Педагогикалық менеджмент

Менеджмент – басшының алдына қойған мақсаттарға қол жеткізуде басқа адамдардың еңбектерін, қабілеттерін жұмылдыра білуі.

Педагогикалық менеджмент Басқару

Басқару тек техникалық және өндірістік процестерге ғана емес, сонымен қатар педагогика сияқты күрделі әлеуметтік жүйе үшін де қажет. Сондықтан басқару теориясында педагогикалық менеджмент ерекше орын алады.

Практикалық іс әрекет ретіндегі педагогикалық басқару (менеджмент) – оқушылардың оқуы мен тәрбиесін басқару. Педагогикалық басқару теориясы – мемлекеттік және қоғамдық ұйымдар жүйесі, ұжымдар мен жеке адамдар жүзеге асыратын тәрбие мен оқыту процестерін басқару туралы білімдер

Педагогикалық менеджмент Басқару

Педагогикалық басқарудың білім беру жүйесіндегі басты объектісі – өскелең ұрпақ болып табылады. Оларды оқыту мен тәрбиелеуді басқару не тікелей (мұғалімдер, тәрбиешілер арқылы), не жанама – мемлекеттік қоғамдық ұйымдар арқылы жүргізіледі.

**Педагогикалық менеджменттің бірінші
жүйекұраушы факторы – оның
мақсаты мен міндеттері.**

Педагогикалық менеджменттің негізгі мақсаттары:

1. білім мекемесіндегі барлық қызметкерлер мен оқушылардың күш-қуатын, уақытын және барлық құралдарды нәтижелі де жоспарлы пайдалану;
2. білім менеджерлері қызметінің нақты мақсаттарға және қоғамның рухани, әлеуметтік-экономикалық даму жоспарына сәйкестігін анықтау;
3. оқу-тәрбие процесінің барлық жеке мақсаттарын түпкілікті мақсатқа – еркіндік пен жауапкершілікті қатар сезінетін, шығармашылық бағытта ойлай және әрекет ете білетін тұлға қалыптастыруға бағыттау.

SMART мақсат: дұрыс бағдар-нақты нәтиже

Specific – конкретная – арнайы, нақты;

Measurable – измеримая – өлшеуге болатын, шектеулі талап етушілік; Attainable – достижимая – қолжетімділік;

Realistic – реалистичная – шындыққа сай, қысқа да нұсқа берілуі;

Timed – определенная по времени – белгілі бір уақыт арлығымен шектелген деген ұғымдарды білдіреді.

Педагогикалық менеджменттің принциптері:

1. Адамға құрметпен және сенімділікпен қарау принципі: - адамның жеке басын құрметтеу; - тұлғаға таңдау еркіндігін беру; - өзара сыйласымдық негізінде сенімділік білдіру; - адамға шамадан тыс талап қоймау; - адам мүмкіндіктерінің ашылуына, бастамашылдықтың дамуына жағдай жасау; - әркімнің жетістіктерін, оқу орнындағы жеке үлесін көтермелеу.

2. Бірыңғай көзқарас принципі: - әріптестермен «басқарушы және басқарылушы» емес, «адам және адам» қарым-қатынас жүйесін орнату; - қызметкерлердің рухани әлемін, талпыныстарын түсіне білу; - жұмыста өткізген уақыттың қуаныш пен қанағаттану сезімін әкелуіне барлық мүмкіндіктер жасау; - әріптестермен бейресми жағдайларда кездесіп тұру

3. Өзара әрекеттестік принципі: - қызметкерлердің жеке сапаларын білу және ескеру; - әріптестердің бастамашылдығын, құзыреттілігін және жауапкершілігін бағалау; - педагогикалық тұрғыдан тиімді кез келген бастамаға ұқыптылықпен қарау.

4. Әлеуметтік әділеттілік принципі: - оқытушылар арасында оқу жүктемесін ғана емес, қоғамдық жұмыстарды да теңдей бөліп тарату; - әкімшілік қызметі туралы ұжымға жүйелі түрде ақпарат беріп тұру; - педагог еңбегінің жетістіктері мен оны қоғамның қабылдауы арасында сәйкестік орнату.

5. Тұлғаға бағыттылық принципі: - әрбір оқушының жұмыс жүйесін терең зерттеу; - жүйелі түрде сабақтарға, тәрбие шараларына қатысу және педагогикалық талдаудың сапасын арттыру; - әрбір оқытушыға шығармашылық деңгейде жұмыс жасауға мүмкіндік жасау; - оқытушылардың өздеріне деген кәсіби сенімділігін арттыру; - педагогтардың кәсіби шеберлік деңгейін біртіндеп көтеру; - педагогикалық ұжым мүшелерінің өткінші эмоциялық жағдайларын ескеру және түзету; - әрбір оқытушыға жеке мақсаттар мен міндеттер

белгілеу.

6. Оқытушылық қызметті жетілдіру принципі: - Оқытушылардың біліктілігін арттыру ісін үнемі қадағалау; - Жеке пәндерді оқыту (тәрбие шараларын өткізу) әдістемесі туралы дөңгелек үстелдер, семинарлар ұйымдастырып тұру; - Оқытушылармен қазіргі және келешектегі кәсіби қажеттіліктер туралы кеңестер өткізіп тұру.

7. Жекеше ынталандыру принципі: - Моральдық және материалдық сеп-түрткілерді (стимул) әділетті қолдану; - Ұтымды ойластырылған сеп-түрткілер жүйесін пайдалану. Сыпайылық, езу тарту, сезімталдық қарым-қатынас – сыйлық бергеннен де күшті сеп-түрткілер екендігін есте сақтау.

8. Бірыңғай мәртебе принципі: - Педагогикалық процесс субъектілерінің барлығы (мектеп қызметкерлері, мұғалімдер, оқушылар) атқаратын қызметіне қатыссыз теңдей демократиялық жағдайларда болуы тиіс.

9. Консенсус принципі: - Мәселелерді қарау және шешім қабылдау барысында ұжым мүшелерінің пікірін объективті бағалау; - Өз пікірін ұжым мүшелерінің көпшілігі дұрыс қабылдайтындай етіп анық және дәлелді жеткізу; - Теріс (қате) көзқарастарға логикалық талдау жасау, қайшылықтарды анықтау.

10. Ұжыммен бірлесіп шешім қабылдау принципі: - Маңызды, перспективалық және стратегиялық мәселелер бойынша ұжымдық шешім қабылдау; - Маңызды шешімдер қабылдауда, оны орындаушыларды белсенді қатыстыру.

11. Әріптестерді басқару ісіне тарту және өкілеттілік беру принципі: - әріптестерді басқару ісіне тек олардың ниеті бойынша қатыстыру; - әріптестерді басқаруға қатыстыру барысында міндетті түрде олардың жеке ерекшеліктерін есепке алу; - әріптестердің басқаруға қатысуды өзіне сенімділік арту ретінде қабылдауына қол жеткізу.

Төртінші жүйекұраушы фактор – талдау-нәтижелік

Оқу-тәрбие процесінің жалпы қызметінің нәтижесін көрсетуді көздейтін төртінші жүйекұраушы компонент – талдау-нәтижелік. Талдау – белгілі бір мәселенің мәні-мағынасын бағалауға қажетті ақпарат жинақтауға және оны өңдеуге бағытталып, менеджменттің ең бастапқы функциясы болып табылады. Педагогикалық талдау – білім менеджерінің оқу-тәрбие процесінің нақты жағдайын зерттеуге, оның нәтижесін объективті бағалауға және даму тенденциясын анықтауға бағытталған қызметі (функциясы). Талдау негізінде оқу-тәрбие жүйесін жоғары сапалы жағдайға жеткізу жөнінде нұсқаулар әзірленеді.

Тәрбиелік шараларға педагогикалық талдау жасаудың қисыны оның кезеңдерінің бірізділікпен іске асуынан көрінеді. Кезеңдердің бірізділігі былай іске асады:

1.тәрбиелік шараның мақсаты мен міндеттерін, іске асыру түрін бірлесіп дайындау;

2.бірігіп жоспарлау; 3.

оқушылардың дайындыққа тартылуы және мұғалімдердің педагогикалық басшылығының ерекшеліктері;

4.тәрбие ісін тікелей жүргізу;

5. бірлесіп қорыту және талдау жасау.

Тәрбие ісіне педагогикалық талдау жасаудың барысында мынадай мүмкін мәнді нұсқа ұсынуға болады:

- 1.тәрбие ісін мақсатына қарай талдау;
- 2.тәрбие ісінің тақырыбына, оны іске асырудың түріне талдау, аталған шараның сынып, мектептік тәрбие жүйесіндегі орнын анықтау;
- 3.тәрбиелік істің өтетін орнын бағалау, аудиторияны безендіру, пайдаланылатын құралдардың сапасы мен күтімі (эстетикалық талғам);
4. тәрбиелік істің әрбір кезеңіне талдау (кезең міндеттерінің іске асырылуы, мазмұнға сай келуі, қолданылған әдістердің тиімділігі, кезең нәтижесінде талдау);